

Župančičeva 3, p. p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 66 00

F: 01 369 66 09

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

Številka: 007-224/2020/
Ljubljana, 14. 5. 2020
EVA: /
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE <u>Gp.gs@gov.si</u>
ZADEVA: Odgovor na poizvedbo Zagovornika načela enakosti v zvezi s postopkom ocene diskriminatornosti Zakona o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepa vlade:
<p>Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne .... pod točko ... sprejela naslednji</p> <p style="text-align: center;">S K L E P :</p> <p>Vlada Republike Slovenije je sprejela Odgovor na poizvedbo Zagovornika načela enakosti v zvezi s postopkom ocene diskriminatornosti Zakona o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev in ga pošlje Zagovorniku načela enakosti.</p> <p style="text-align: center;">mag. Božo Predalič GENERALNI SEKRETAR VLADE</p>
Priloga: – odgovor.
Sklep prejmejo: – Ministrstvo za finance – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov
/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
<ul style="list-style-type: none"> – Urška Cvelbar, generalna direktorica Direktorata za finančni sistem – Janja Jereb, vodja Sektorja za finančni sistem – mag. Robert Petek, sekretar v Sektorju za finančni sistem 		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva		
<p>Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije je z dopisom št. 00712-3/2020/15 z dne 16. 4. 2020 Ministrstvu za finance v reševanje poslal poizvedbo Zagovornika načela enakosti, ki je v zvezi z Zakonom o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditojemalcev pričel postopek ocene diskriminatornosti. V odgovoru Ministrstva za finance so navedeni razlogi, zaradi katerih ni mogoče govoriti o domnevni diskriminatornosti navedenega zakona v zvezi z ureditvijo upravičenih kreditojemalcev do odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t+1	
SKUPAJ:				

OBRAZLOŽITEV:

Predlagano gradivo nima finančnih posledic za državni proračun.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in/ali občinskih proračunov
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (ostali viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

- II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navede se proračunski uporabnik, ki financira projekt oz. ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b.). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral nov projekt oziroma ukrep;
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral nov projekt oziroma ukrep je treba izpolniti tudi točko II.b., saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oz. veljavni projekti in ukrepi.

- II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

- II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a. in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna./

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije (SOS): NE
- Združenju občin Slovenije (ZOS): NE
- Združenju mestnih občin Slovenije (ZMOS): NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /

9. Predstavitev sodelovanja javnosti	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	NE
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)	
Glede na vrsto gradiva njegova javna objava ni potrebna.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade	NE
mag. Andrej Šircelj MINISTER	

Prilogi:

- predlog sklepa Vlade Republike Slovenije;
- m n e n j e S l u ž b e v l a d e z a z a k o n o d a j o .

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne .... pod točko ... sprejela naslednji

S K L E P :

Vlada Republike Slovenije je sprejela Odgovor na poizvedbo Zagovornika načela enakosti v zvezi s postopkom ocene diskriminatornosti Zakona o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev in ga pošlje Zagovorniku načela enakosti.

mag. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR VLADE

Številka:
Ljubljana, ...

Priloga:
– odgovor.

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za finance
- Služba vlade za zakonodajo

Odgovor na poizvedbo Zagovornika načela enakosti v zvezi s postopkom ocene diskriminatornosti Zakona o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) je z dopisom št. 050-5/2020/5 z dne 16. 4. 2020 prejela poizvedbo Zagovornika načela enakosti, ki je pričel s postopkom ocene diskriminatornosti Zakona o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev (Uradni list RS, št. 36/20 in 49/20 – ZIUZEOP). Zagovornik načela enakosti je namreč prejel predlog za obravnavo diskriminacije, v katerem predlagateljica zatrjuje, da so v omenjenem zakonu diskriminirani vsi tuji kreditorejmalci, ki živijo in delajo v Republiki Sloveniji. Predlagateljica meni, da je diskriminatorno zakonsko definirati kreditorejmalca kot fizično osebo – državljana Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, kajti kreditorejmalci so tudi tuji s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki tukaj živijo, plačujejo davke in prispevke, delajo in najemajo posojila.

Zagovornik načela enakosti je vlado zaprosil za odgovore na naslednja vprašanja:

1. Iz katerih razlogov je Vlada Republike Slovenije ukrep odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe pri fizičnih osebah omejila zgolj na državljane Republike Slovenije, ki imajo v Republiki Sloveniji stalno prebivališče?
2. Katere cilje zasleduje omenjena omejitev definicije fizičnih oseb kot kreditorejmalcev, za katerega velja omenjeni odlog/ukrep.
3. Ali in zakaj te omejitve predstavljajo (nujno) potrebno sredstvo za doseganje cilja, ki ga je Vlada Republike Slovenije zasledovala s predmetnim zakonom?
4. Ali cilja ni mogoče doseči z drugimi sredstvi (na primer s širšo definicijo fizične osebe kreditorejmalca, ki od ukrepa ne bi izključevala tujcev, ki imajo v Republiki Sloveniji stalno prebivališče)?

V nadaljevanju vlada pojasnjuje, zakaj ni mogoče govoriti o domnevni diskriminatornosti navedenega zakona v zvezi z ureditvijo upravičenih kreditorejmalcev do odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe.

* * *

Za omilitev posledic epidemije COVID-19 je vlada sprejela vrsto interventnih ukrepov, ki so vsebovani v naslednjih zakonih:

- Zakonu o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev (Uradni list RS, št. 36/20 in 49/20 – ZIUZEOP; v nadaljnjem besedilu: ZIUOPOK);
- Zakonu o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (Uradni list RS, št. 36/20);
- Zakonu o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) (Uradni list RS, št. 36/20 in 61/20);
- Zakonu o interventnih ukrepih na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane (Uradni list RS, št. 36/20);
- Zakonu o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov (Uradni list RS, št. 36/20, 49/20 – ZIUZEOP in 61/20 – ZIUZEOP-A);
- Zakonu o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (Uradni list RS, št. 49/20 in 61/20; v nadaljnjem besedilu: ZIUZEOP);

- Zakonu o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 61/20).

Interventni ukrep odloga plačila obveznosti kreditnojemalcev iz kreditnih pogodb, sklenjenih z banko oziroma hranilnico, predstavlja torej le enega od nujnih ukrepov za omilitev posledic epidemije COVID-19. Njegov cilj je prispevati k reševanju likvidnostnih težav podjetij, ki so nastale kot posledica izbruha epidemije COVID-19, nadalje olajšati položaj teh podjetij v odnosu do bank, katerih dolžniki so, in na ta način prispevati k ohranjanju gospodarske in širše finančne stabilnosti v državi tudi s sodelovanjem finančnega sektorja, preprečiti hujšo gospodarsko škodo in ohraniti delovna mesta v prizadetih podjetjih.

Iz predloga zakona, ki ga je na 3. redni seji z dne 18. 3. 2020 sprejela vlada in ga v sprejem po nujnem postopku poslala Državnemu zboru Republike Slovenije, je razvidno, da je bil izhajajoč iz ciljev tega zakona odlog plačila obveznosti iz kreditnih pogodb sprva omogočen le naslednjim kreditnojemalcem:

- gospodarskim družbam, ustanovljenim po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji;
- zadrugam, fizičnim osebam, ki zaposlujejo delavce v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ali samozaposlenim osebam, ki imajo sedež oziroma stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, ter
- nosilcem kmetijskega gospodarstva v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

Interventni ukrep odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe je bil torej namenjen za omilitev posledic epidemije COVID-19 na opravljanje gospodarske dejavnosti. Osnovno vodilo vlade pri pripravi tega zakona je bilo, da se z omilitvijo posledic epidemije COVID-19 za gospodarstvo ščitijo (v največji možni meri ohranjajo) delovna mesta, kar naj bi posredno zagotavljalo, da bodo fizične osebe še naprej sposobne odplačevati obveznosti iz kreditnih pogodb.

Interventni ukrep odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ki po svoji vsebini predstavlja oblastni ukrep, pomeni poseg v ustavnopravno načelo svobodne gospodarske pobude, ki jo zagotavlja 74. člen Ustave Republike Slovenije. Banke in hranilnice, ki poslujejo na območju Republike Slovenije, in ki jih ZIUOPOK zadeva kot kreditodajalce, so zasebnopravni gospodarski subjekti, katerih poslovanje sicer regulira vrsta zakonov s področja bančništva. Bančna zakonodaja posebno pozornost posveča upravljanju banke s kreditnim tveganjem, v zvezi s katerim ima banka na razpolago tudi mehanizme, ki so po vsebini podobni interventnemu ukrepu po ZIUOPOK. A s pomembno razliko, po ZIUOPOK banka odlog plačila obveznosti mora odobriti, v kolikor so izpolnjeni zakonski pogoji. To še zlasti velja za kreditnojemalce, ki opravljajo dejavnost, za katero je bilo z vladnim ali občinskim odlokom določeno, da se opravljanje storitve oziroma prodaja blaga zaradi epidemije COVID-19 začasno prepove, saj se v tem primeru ne zahteva opisa poslovnega položaja kreditnojemalca niti utemeljitve, da so težave kreditnojemalca povezane z epidemijo COVID-19. V primeru odloga plačila obveznosti po ZIUOPOK tako banki ni omogočeno upravljanje s kreditnim tveganjem po splošnih bančnih predpisih in po splošnih pravilih pogodbenega prava. Banke morajo namreč pri odločanju, ali bodo komitentu, ki ima težave z odplačilom obveznosti iz kreditne pogodbe, omogočile odlog plačila, presoјati zlasti zmožnost kreditnojemalca, da bo na daljši rok sposoben povrniti posojilo.

ZIUOPOK torej pomeni oblastni poseg v svobodno voljo banke glede odločanja o kreditnih razmerjih s komitenti, saj določa, da banka ali hranilnica, ki ima sedež v Republiki Sloveniji, ali podružnica banke države članice, ki ima sedež v Republiki Sloveniji in ki v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, lahko opravlja bančne storitve na območju Republike Slovenije, odobri kreditnojemalcu odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe za obdobje 12 mesecev, če posamezne obveznosti iz kreditne

pogodbe, za katero kreditojemalec zahteva odlog plačila, do razglasitve epidemije COVID-19 še niso zapadle v plačilo. Če so pogoji iz ZIUOPOK torej izpolnjeni, banka odlog plačila obveznosti **mora odobriti**, ne glede na vse druge okoliščine bodisi na strani banke (finančno stanje) bodisi na strani kreditojemalca (kreditna sposobnost). Banka in kreditojemalec se ob tem lahko le sporazumno dogovorita za rok glede plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ki je za kreditojemalca ugodnejši.

Vlada je zato upoštevalo dejstvo, da obravnavani interventni ukrep posega v načelo svobodne gospodarske pobude, ki jo zagotavlja 74. člen Ustave Republike Slovenije, z omejitvijo kroga upravičenih kreditojemalcev sledila tudi cilju, da je poseg sorazmeren in upravičen. Zato se predlog vlade nanaša le na interventni ukrep obveznega odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe za kreditojemalce s področja opravljanja gospodarskih dejavnosti.

V zakonodajnem postopku sprejemanja predloga zakona o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditojemalcev se je krog upravičenih kreditojemalcev do odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe razširil še na društva, zavode, ustanove, nosilce dopolnilne dejavnosti na kmetiji ter na fizične osebe, ki so državljani Republike Slovenije in imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Upravičeni kreditojemalci po ZIUOPOK so po veljavni ureditvi tudi fizične osebe, ki so državljani Republike Slovenije in imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Iz interventnega ukrepa so torej izključeni tujci, kar ni v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije, saj Ustava Republike Slovenije v 13. členu določa, da imajo tujci v Sloveniji v skladu z mednarodnimi pogodbami vse pravice, zagotovljene s to ustavo in z zakoni, razen tistih, ki jih imajo po ustavi ali po zakonu samo državljani Slovenije. Država se lahko odloči (in to uredi v zakonu), da določene pravice zagotovi (v obravnavanem primeru pravico do odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe) le svojim državljanom.

Izključitev tujcev ni značilna le za ZIUOPOK, ampak jo najdemo tudi v drugih primerih. Primeroma navajamo kar ZIUZEOP, ki že v nazivu poudarja, da gre za interventne ukrepe za omilitev posledic epidemije COVID-19 za državljane in gospodarstvo. Tudi predlog zakona¹ o poroštvih Republike Slovenije za stanovanjske kredite določa, da se poroštva po tem zakonu lahko izdajo bankam za zavarovanje obveznosti kreditojemalcev iz kreditov fizičnim osebam, ki so na dan vložitve vloge za kredit po tem zakonu državljanke ali državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji in rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje v Republiki Sloveniji.

V zvezi s to problematiko je poleg posega v načelo svobodne gospodarske pobude treba izpostaviti še drugi vidik. Z ZIUZEOP² se je vzpostavila jamstvena shema za posojila, v zvezi s katerimi so banke odobrile odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe po ZIUOPOK. Za izpolnitev obveznosti kreditojemalcev jamči Republika Slovenija, pri čemer skupni znesek izdanih poroštev Republike Slovenije ne sme presežati 200 milijonov evrov. S tem je krog upravičenih kreditojemalcev do odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ki jih določa ZIUOPOK, postal relevanten tudi z vidika zmožnosti javnih financ, da zagotovijo sredstva za izplačila poroštev, ter s tem zagotavljanja učinkovitega delovanja države oziroma izvajanja pomembnih funkcij na področjih družbenega življenja z zagotavljanjem pravice do socialne varnosti (prvi odstavek 50. člena Ustave Republike Slovenije), zdravstvenega varstva (prvi in drugi odstavek 51. člena Ustave Republike Slovenije), pravic invalidov (52. člen Ustave Republike Slovenije) in drugih človekovih pravic, med njimi tudi pravice do svobodne

---

¹ Predlog zakona je že bil objavljen na portalu e-demokracija, postopek usklajevanja in obravnave pa začasno zadržan zaradi zamenjave vlade in epidemije COVID-19.

² ZIUZEOP v 65. členu določa, da Republika Slovenija kot porok odgovarja banki ali hranilnici iz prvega odstavka 2. člena Zakona o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditojemalcev (ZIUOPOK) za izpolnitev obveznosti kreditojemalcev iz drugega odstavka 2. člena ZIUOPOK.

gospodarske pobude (prvi odstavek 74. člena Ustave Republike Slovenije) in do varstva dela (66. člen Ustave Republike Slovenije), ki kot takšne zahtevajo ustrezno ustavnopravno varstvo³.

Odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ki ga je kot oblastni ukrep določil ZIUOPOK, ni nov instrument na področju bančnega poslovanja, saj ga banke v skladu z internimi pravili in postopki običajno uporabljajo, tudi na predlog kreditojemalca, če ocenijo, da je v primeru težav z rednim odplačevanjem obveznosti odlog plačila obveznosti najustreznejša rešitev tako za banko kot tudi za kreditojemalca. Banke kreditojemalcem ponujajo več možnosti, od katerih je najpogostejša možnost reprogramiranja kredita, torej sprememba odplačilne dobe kredita. Z banko se je mogoče dogovoriti tudi za odlog odplačevanja kredita ter za prevzem kredita. Ne glede na ZIUOPOK lahko torej kreditojemalci, ki jih ta zakon ne uvršča v krog upravičencev, med njimi tudi tujci s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, zaprosijo za odlog plačila obveznosti iz kreditnih pogodb, banka pa jim običajno odlog odobri.

Iz predhodnih navedb sledi, da je vlada ob upoštevanju ustavnopravnega načela svobodne gospodarske pobude stremela k temu, da bi bil interventni ukrep usmerjen zgolj v omilitev posledic COVID-19 za gospodarstvo, kar bi hkrati prispevalo h ohranitvi delovnih mest in s tem ohranitvi zmožnosti fizičnih oseb, da nemoteno odplačujejo obveznosti iz sklenjenih kreditnih pogodb. Treba se je namreč zavedati, da je obravnavani interventni ukrep vplival na povečanje kreditnega tveganja bančnega sektorja, vsako nadaljnje širjenje kroga upravičenih kreditojemalcev pa bi to tveganje le še povečalo, ker bančni sektor o odlogu plačila obveznosti ne more odločati na podlagi svobodno izražene volje, temveč je k temu zavezan *ex lege*. Res je, da so banke upravičene do poročila Republike Slovenije, vendar je slednje omejeno na skupni znesek 200 milijonov evrov, kar po oceni bančnega sektorja ne zadošča za celotno pokritje kreditnega tveganja iz tega naslova. Širitev kroga upravičencev po ZIUOPOK glede za sprejeto jamstveno shemo pa pomeni tudi potencialni dodatni pritisk na javne finance, glede na to, da za odložene obveznosti jamči Republika Slovenija.

Izključitev nekaterih potencialnih kreditojemalcev iz ZIUOPOK ne pomeni, da se le-ti z banko ne morejo sporazumno dogovoriti o odlogu plačila obveznosti iz kreditne pogodbe. Dejstvo je ravno nasprotno, saj banke svojim komitentom že sedaj omogočajo tudi odlog plačila obveznosti, ki v primerjavi z odlogom plačila obveznosti po ZIUOPOK ni manj ugoden za komitenta. Na podlagi prvega odstavka 5. člena ZIUOPOK se namreč v obdobju odloga plačila obveznosti na odloženi del glavnice obračunavajo obresti po redni obrestni meri, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi kreditne pogodbe, zato se skupna obveznost kreditojemalca poveča. Poleg tega bančni sektor tudi za obravnavo vlog za odobritev odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe po ZIUOPOK kreditojemalcem zaračunava nadomestilo, saj zakon tega posebej ne ureja.

Vlada meni, da je z zgornjimi navedbami ustrezno odgovorila na vprašanja iz poizvedbe Zagovornika načela enakosti in da iz predhodnih pojasnil sledi, da ZIUOPOK ne vsebuje elementov diskriminatornosti.

---

³ Glej primeroma tudi odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije v zadevah z opravnico številko U-II-1/12 in U-II-2/12.